

Opatření rektora č. 5/2019

proti sexuálnímu obtěžování a dalšímu nepřijatelnému chování

dále také jen „opatření“

1. PREAMBULE

- 1.1. Univerzita Jana Amose Komenského Praha s.r.o. (dále jen „**UJAK**“) bezvýhradně uznává právo na lidskou důstojnost a zákaz diskriminace, a proto netoleruje žádnou z forem sexuálního obtěžování ani žádný jiný typ genderově podmíněného obtěžování v prostředí a podmínkách UJAK, neboť takové chování je v přímém rozporu s právem každého člověka na nediskriminační a důstojné vzdělávací a pracovní prostředí.
- 1.2. Cílem a účelem tohoto opatření je jednoznačná deklarace podpory pozitivního vzdělávacího a pracovního prostředí, budování a zachovávání respektu k druhým a vymezení obecného rámce pro prevenci a řešení sexuálního a genderově podmíněného obtěžování.
- 1.3. UJAK jednoznačně a výslovně deklaruje, že v jeho podmínkách budou podniknuty veškeré rozumné a přiměřené kroky k prevenci sexuálního a genderově motivovaného obtěžování. Všechny zjištěné či oznámené případy podezření z obtěžujícího chování budou v podmínkách UJAK řádně vyšetřeny a adekvátně sankcionovány. Každý má právo se přiměřeným způsobem bránit proti sexuálnímu obtěžování či jinému genderově podmíněnému obtěžování, aniž by mu výhradně v souvislosti s uplatněním tohoto práva hrozily jakékoliv negativní důsledky.
- 1.4. Toto opatření, vycházející z metodiky Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a požadavků na implementaci v prostředí vysokých škol, představuje obecné vymezení uznávaných zásad chování, nepřijatelných typů jednání, postupů k uplatnění práv dotčených osob, postupy při prošetřování zjištěných či oznámených podezření, jakož i důsledky plynoucí z porušení práv na rovné zacházení a zákaz diskriminace v podmínkách UJAK.

2. NEPŘÍPUSTNÉ CHOVÁNÍ

2.1. Sexuální a genderově motivované obtěžování je forma diskriminace na základě pohlaví, při němž agresor zachází s osobou či osobami jednoho pohlaví jinak než s osobami opačného pohlaví a/nebo při němž chování agresora vychází z genderových rozdílů a neadekvátní sexualizace profesionálních či obdobných vztahů. Za sexuální obtěžování je nutno považovat rovněž jakékoliv zastrašující, ponižující nebo urážlivé chování, které osobě vystavené takovému chování ztěžuje výkon vlastní práce a/nebo vzdělávání kvůli jejímu pohlaví.

2.2. Sexuální obtěžování zahrnuje zejména následující projevy:

- 2.2.1. jednorázové nebo opakované žádosti o schůzku intimní povahy,
- 2.2.2. neochabující projevování sexuální pozornosti poté, co byla obtěžující osoba informována, že její zájem není vítán,
- 2.2.3. nekonsenzuální a nevíтанý fyzický, případně i vizuální kontakt,
- 2.2.4. ponižující, zahanbující, sugestivní, urážející či vulgární poznámky,
- 2.2.5. přítomnost materiálů, které mají sexuální obsah a jsou ponižující či urážející, na pracovišti či na veřejném místě,
- 2.2.6. jakákoliv forma nebo způsob odvety, pomsty či represe za to, že někdo vysloví s určitým chováním nesouhlas či přímo podá formální stížnost na sexuální obtěžování,
- 2.2.7. přednostní zacházení nebo příslib přednostního zacházení výměnou za svolení se sexuální interakcí.

2.3. Výčet uvedený pod bodem 2.2. tohoto článku je výčtem toliko demonstrativním. Skutečnost, že některé chování není výslovně uvedeno pod jednotlivými body, neznamená, že se nejedná o sexuální či genderově podmíněné obtěžování. Každý případ je v podmínkách UJAK posuzován individuálně s přihlédnutím ke všem relevantním skutečnostem a okolnostem, za nichž ke konkrétnímu jednání došlo.

2.4. Obdobně jako sexuální či genderově podmíněné obtěžování není v podmínkách UJAK přijatelné ani úmyslné falešné obvinění z takového chování za účelem odvety či pomsty vůči konkrétní osobě nebo za účelem získání osobního či jiného prospěchu či výhody.

2.5. Za nepřípustné jsou dále považovány prvky, které jsou do pedagogického procesu vnášeny v rozporu s ustanoveními vnitřních předpisů a dalších předpisů UJAK nebo v rozporu s akademickou kulturou vysoké školy (např. nabídka usnadnění dosažení studijních výsledků nebo uskutečňování výuky či zkoušek mimo prostory UJAK – v restauraci nebo u vyučujících doma), jež budou rovněž analogicky posuzovány podle tohoto opatření.

3. PŮSOBNOST OPATŘENÍ

- 3.1. Toto opatření se vztahuje na všechny akademické pracovníky, ostatní zaměstnance a studenty UJAK.
- 3.2. Opatření se dále vztahuje rovněž na všechny osoby působící na UJAK na základě jiných než pracovněprávních vztahů.

4. POSTUPY PRO ŘEŠENÍ KONFLIKTŮ

- 4.1. Prostřednictvím stanovení níže podrobněji upravených postupů zajišťuje UJAK rychlé, spravedlivé a adekvátní řešení případů v oblasti, na níž se vztahuje toto opatření. Prvotním cílem při aplikaci těchto postupů je chránit v maximální možné míře práva všech zúčastněných osob, a to včetně práva být včas upozorněn na podaný podnět. Aplikací těchto postupů se UJAK snaží v co možná nejvyšší míře zajistit nestranné prošetření a posouzení podnětů a rozhodnutí o nich. Postupy stanovené v tomto článku opatření jsou postupy obecnými. V odůvodněných případech, jejichž řešení nesnese zbytečného odkladu, však může kompetentní osoba rozhodnout o jiném postupu ve věci, při němž bude minimalizováno hrozící nebezpečí z prodlení.
- 4.2. V případě podezření, že dochází k sexuálnímu nebo jinému genderově podmíněnému obtěžování, doporučuje UJAK dotčeným osobám následující postup:
 - 4.1.1. Jste-li přesvědčen/a, že došlo nebo dochází k sexuálnímu či genderově podmíněnému obtěžování, je v první řadě na místě tuto skutečnost, je-li to v daném případě možné a je-li to ve Vašich silách, jasně a důrazně sdělit tomu, kdo Vás obtěžuje či se k Vám chová pro Vás nepřijatelným způsobem. Forma tohoto sdělení závisí na Vás a na okolnostech konkrétního případu. Pro případ, že bude věc potřeba dále řešit jinými prostředky, je však vždy vhodnější zvolit takovou formu, z níž bude možné zjistit obsah Vašeho sdělení obtěžující osobě a dobu, kdy bylo toto sdělení vůči ní učiněno. Dále Vám doporučujeme, abyste si vedl/a pečlivé písemné záznamy o obtěžování a abyste v tom pokračoval/a až do doby vyřešení celé záležitosti.
 - 4.2.1. Pokud obtěžující chování nepřestane ani po Vašem upozornění či pokud si nepřejete komunikovat s tím, kdo Vás obtěžuje, můžete vyplnit formulář „Stížnost na sexuální obtěžování“ obsažený v příloze tohoto opatření a záležitost dále řešit s vybranou kontaktní osobou uvedenou v této příloze.
 - 4.2.2. Kontaktní osoba provede prvotní posouzení Vaší stížnosti a pokusí se, je-li to v daném případě vhodné, za součinnosti obou stran dojít ke smírnému vyřešení situace. Pokud pokus kontaktní osoby o smírné řešení situace nepovede k vyřešení stížnosti, nebo kontaktní osoba usoudí, že se nejedná v daném případě o vhodnou formu řešení Vaší stížnosti, podá podnět k formálnímu šetření stížnosti.

- 4.2.3. Na základě podnětu k formálnímu šetření stížnosti, bude věc postoupena příslušné komisi. Komise stížnost formálně prošetří. Za tím účelem komise opatřuje potřebné důkazy, posuzuje, zda došlo k sexuálnímu či genderově podmíněnému obtěžování, a v návaznosti na výsledky šetření buď stížnost jako neopodstatněnou odloží nebo doporučí disciplinární opatření. Komise může rovněž doporučit postoupení věci jinému věcně příslušnému (státnímu) orgánu.
- 4.2.4. Zúčastněné strany obdrží písemnou zprávu o výsledcích šetření provedeného komisí a o komisí přijatých závěrech a doporučeních.
- 4.2.5. Stížnosti jsou kontaktními osobami přijímány v písemné i ústní formě. Formální prošetření stížnosti bude učiněno bez zbytečného odkladu po podání podnětu komisi kontaktní osobou. Do 30 dnů ode dne vyřízení stížnosti vyrozumí komise prostřednictvím kontaktní osoby o závěrech šetření a přijatých opatřeních všechny zúčastněné osoby.
- 4.3. Oprávnění k podání podnětu není omezeno jen na zúčastněné osoby. Každý, kdo byl svědkem sexuálního či genderově podmíněného obtěžování, je oprávněn v takové věci podat příslušný podnět.
- 4.4. Konečné rozhodnutí ohledně disciplinárních opatření navržených komisí je oprávněn přijmout rektor UJAK. Toto rozhodnutí bude vycházet z výsledků prošetřování a doporučení komise.

5. DISKRÉTNOST A ZÁKAZ ODVETNÝCH KROKŮ

- 5.1. Během prošetřování bude komise postupovat tak, aby byla zachována nejvyšší možná míra diskretnosti. Identita zúčastněných stran či na prošetřované věci jinak zainteresovaných osob může být sdělena pouze těm osobám, u nichž je pro účely řádného prošetření stížnosti a jejího vyřízení nezbytně nutné, aby identitu zúčastněných osob znaly.
- 5.2. Jakékoliv odvetné kroky proti stěžující straně nebo svědkům jsou nepřipustné.

6. KONTAKTNÍ OSOBY A KOMISE

- 6.1. Kontaktní osoby z řad zaměstnanců UJAK určuje svým rozhodnutím rektor UJAK. Jména, funkce, telefonní čísla a e-mailové adresy kontaktních osob jsou zveřejněny ve formuláři obsaženém v příloze tohoto opatření.
- 6.2. Komisi jmenuje v každém jednotlivém případě rektor UJAK do tří dnů ode dne obdržení podnětu k formálnímu prošetření stížnosti od kontaktní osoby. Rektor UJAK jmenuje komisi tak, aby jmenovaní členové komise nebyli v příslušné věci osobně ani jinak zainteresováni a byla tak zajištěna nestrannost prošetření stížnosti, zpravidla ve složení dva prorektori a právník. Podle povahy případu může být komise rozšířena o studenta nebo vyučujícího.

6.3. Všechny osoby, z nichž mohou být v jednotlivých případech jmenováni členové komise, byly proškoleny, aby byly schopny identifikovat sexuální či genderově podmíněné obtěžování a vyřizovat podněty týkající se sexuálního obtěžování. Stejným způsobem byly proškoleny kontaktní osoby.

7. DISCIPLINÁRNÍ OPATŘENÍ

7.1. Na základě výsledků formálního prošetření stížnosti může komise navrhnout rektorovi UJAK uložení následujících disciplinárních opatření:

7.1.1. ústní pokárání,

7.1.2. písemná důtka,

7.1.3. suspendace,

7.1.4. ukončení nebo vypovězení zaměstnaneckého či obdobného poměru.

7.2. Konečné rozhodnutí o disciplinárních opatřeních je zcela v pravomoci rektora UJAK. Závěry vyšetřování stížnosti se stanou součástí osobní složky osoby, která se obtěžování dopustila, pokud nebyla stížnost komisí odložena pro neopodstatněnost. Uložení disciplinárního opatření nevylučuje odpovědnost podle jiných obecně závazných právních předpisů.

8. ŠKOLENÍ

8.1. V každém akademickém roce bude pro všechny zaměstnance organizováno školení týkající se prevence sexuálního či genderově podmíněného obtěžování. Účelem školení je zamezení výskytu sexuálního či genderově podmíněného obtěžování a jeho prevence.

9. ZÁVĚREČNÉ USTANOVENÍ

9.1. Toto opatření nabývá platnosti a účinnosti dnem 12.3.2019.

V Praze dne 12.3.2019

doc. PhDr. Luboš Chaloupka, CSc.
rektor

STÍŽNOST NA SEXUÁLNÍ OBTĚŽOVÁNÍ

Vyplněním a odevzdáním tohoto formuláře podáváte oficiální stížnost na konkrétní osobu, která se podle Vás dopustila sexuálního obtěžování a tím porušila opatření rektora č. 5/2019 proti sexuálnímu obtěžování. Stížnost můžete doplnit o jakékoliv další dokumenty, které považujete v této souvislosti za důležité.

Na základě stížnosti bude oficiálně zahájen proces objasňování tohoto případu.

Formulář slouží ke shromáždění základních údajů. Při jeho vyplňování Vám může být nápomocna vybraná kontaktní osoba z řad zaměstnanců UJAK:

- 1) **PaedDr. Jarmila Klugerová, Ph.D.**, vedoucí katedry speciální pedagogiky, tel. 267 199 038, e-mail klugerova.jarmila@ujak.cz
- 2) **doc. PhDr. Karel Kohout, CSc.**, akademický pracovník, tel. 267 199 030, e-mail kohout.karel@ujak.cz

A. Stěžovatel

Jméno _____

ID studenta nebo datum narození zaměstnance _____

B. Vybraná kontaktní osoba

Jméno _____

C. Obviněný

Jméno _____

Funkce na UJAK _____

D. Popis událostí z pohledu stěžovatele

*Detailní popis průběhu a charakteru obtěžujícího chování, včetně dat, míst a jmen svědků.
(Pokud k popisu potřebujete více místa, přiložte další stránky.)*

Datum _____

Podpis stěžovatele _____